

Директор школи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Р.П.Заброцький

Наказ від 16.02.2023 № 24-2

Інструкція з охорони праці № 55 При виконанні робіт на висоті

1. Загальні вимоги охорони праці при виконанні робіт на висоті.

1.1. Інструкція з охорони праці при виконанні робіт на висоті розроблена на підставі типової інструкції, Міжгалузевих правил з охорони праці при роботі на висоті, Правил безпеки при роботі з інструментом та пристроями з метою забезпечення безпеки працівників, зайнятих виконанням робіт на висоті, і осіб, які перебувають у безпосередній зоні здійснення цих робіт.

1.2. Роботи на висоті слід відносити до категорії робіт з підвищеною небезпекою, тому працівники повинні бути попередньо під розпис ознайомлені з інструкцією з охорони праці при виконанні робіт на висоті.

1.3. Роботами на висоті вважаються роботи, при яких робітник знаходиться на висоті 1,3 м і більше від поверхні ґрунту, перекриття або робочого настилу і на відстані менше 2 м від межі перепаду по висоті. Даний вид робіт слід проводити із встановлених лісів. Настил риштувань повинен мати огороження відповідно до вимог ГОСТ 12.4.059-89. При неможливості обладнання цих огорожень або недостатності місця для установки лісів, роботи на висоті необхідно виконувати з використанням запобіжних поясів та страхувальних канатів по ГОСТ 12.4.107-82.

1.4. Роботи, які проводяться на висоті більше 5 м від поверхні землі, перекриття або робочого настилу, вважаються верхолазними. Дані роботи проводяться безпосередньо з конструкцій або обладнання при їх монтажі або ремонті, при цьому основним засобом, що оберігає працівника від падіння, є запобіжний пояс.

1.5. Вимоги даної інструкції з охорони праці відносяться до всіх видів робіт, виконуваних працівниками закладу на висоті.

1.6. Головною небезпекою при виконанні робіт на висоті є розташування робочого місця на значній висоті відносно поверхні землі (підлоги). У зв'язку з цим виникає великий ризик падіння працівника з висоти або падіння предметів на працівників, які перебувають знизу в безпосередній близькості.

1.7. Причини падіння працівника з висоти можна розділити на:

- технічні – причини падіння, пов'язані з відсутністю огорож, не застосуванням запобіжних поясів; установка нестійких риштувань, настилів, кошиків, сходів і драбин низької якості з недостатньою міцністю.
- технологічні – причини падіння, пов'язані з неправильною технологією виконання робіт;
- людські – причини падіння, пов'язані з порушенням координації рухів працівника, втратою самовладання, рівноваги, необережне або неакуратне виконання робіт, раптове погіршення стану здоров'я;
- метеорологічні – причини падіння, пов'язані з погодними умовами: пориви вітру, знижена або підвищена температура навколишнього середовища, дощ, сніг, туман, ожеледь тощо.

1.8. Супутні небезпечні виробничі фактори:

- небезпека виникнення порізів склом або іншими гострими предметами;
- небезпека одержання електротравми при недотриманні вимог норм електробезпеки;

- небезпека отримання опіків при недотриманні вимог норм пожежної безпеки.

1.9. Під час повсякденної діяльності в ДНЗ виконуються наступні види робіт на висоті:

- роботи з миття вікон;
- проведення прибирання в приміщеннях для підтримання санітарно-епідеміологічного режиму і догляду за інтер'єром;
- проведення ремонтно-експлуатаційних робіт;
- заміна освітлювальних ламп.

2. Вимоги до персоналу

2.1. До виконання робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті, можуть бути допущені тільки працівники, у віці старше 18 років, які вивчили інструкції з охорони праці при роботі на висоті, отримали вступний інструктаж та первинний на робочому місці.

2.2. У закладі повинна бути призначена особа (особи), відповідальна за безпечне виконання робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті, і особа, яка тимчасово заміняє його у періоди його відсутності. Призначені працівники у своїй діяльності зобов'язані керуватися вимогами цієї інструкції.

2.3. Заступник завідувача з адміністративно-господарської роботи може допускати до виконання даного виду робіт співробітників виключно за відсутності протипоказань до даного виду роботи після проходження попереднього або щорічного медичного огляду. Заступником завідувача забороняється видавати працівнику дозвіл на проведення робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті, якщо у нього з'явилися сумніви щодо стану здоров'я працівника, або якщо від працівника надав усну чи письмову заяву про погіршення самопочуття.

3. Вимоги до засобів підйому і роботи на висоті

3.1. При проведенні в дошкільному навчальному закладі робіт будь-якого виду, для полегшення підйому на висоту, допускається використання наступних типів сходів: приставні одноколінні, розсувні трьохколінні, драбини.

3.2. Усі сходи, що знаходяться у використанні в ДНЗ, повинні бути випробувані та оглянуті, на тятивах кожних сходів (драбин) має бути розташована бірка із зазначенням інвентарного номера, дати наступного випробування.

3.3. Відстань між сходинками сходів (драбини) має бути від 300 до 340 мм (крім розсувних трьохколінних), а відстань від першої сходинки до рівня установки (підлоги, землі тощо) - не більше 400 мм.

3.4. Тятиви приставних сходів і драбин для забезпечення стійкої установки повинні бути розбіжними знизу. Ширина приставної драбини та стрем'янки вгорі повинна бути не менше 300 мм, знизу - не менш 400 мм

3.5. У використовуваних у роботі приставних сходів і драбин має бути справним пристрій, який запобігає можливості зсуву та перекидання під час роботи. На нижніх кінцях приставних драбин і сходів повинні бути передбачені конструкцією металеві оковки з гострими наконечниками для надійної фіксації на ґрунті, а при використанні їх на гладких поверхнях (паркеті, метали, плитці, бетоні) необхідно надягати на них башмаки з гуми або іншого матеріалу, який запобігає ковзанню.

3.6. Упори, розташовані на кінцях тятиви, повинні щільно прилягати та бути надійно закріплені, не мати люфту. У разі, якщо гумові башмаки стерлись, їх слід замінити на нові, а тупі наконечники необхідно заточити.

3.7. Сходи та драбини перед кожним застосуванням повинні бути оглянуті виконавцем робіт. При проведенні огляду металевих драбин, слід приділити увагу відсутності деформації вузлів, тріщин у металі, задирок, гострих країв, всі кріплення сходинок до тятив не повинні мати пошкоджень.

3.8. Усі переносні драбини і стрем'янки повинні випробовуватись статичним навантаженням відразу після виготовлення або після закінчення капітального ремонту, а також у процесі експлуатації:

- сходи та драбини металеві - один раз на 12 місяців;
- драбини та стрем'янки дерев'яні - один раз в 6 місяців.

При статичному випробуванні приставні і розсувні сходи та драбини слід встановлювати на твердій підставі. Приставні необхідно розташовувати під кутом 75 градусів до горизонталі. Трьохколінні сходи під час випробування повинні бути повністю розсунуті. Випробування сходів і драбин проводяться з допомогою статичного вантажу, який підвішується до сходів і тятив випробовуваних сходів. Тривалість кожного випробування - 2 хвилини.

3.9. Для проведення випробування на міцність сходинок розсувної драбини, в середині не посиленої сходинок нижнього коліна підвішується вантаж 2 кН (200 кг).

Випробування тятиви повинні проводитися в два етапи. На першому етапі до кожної тятиви прикладається посередині вантаж 1,0 кН (100 кг). Далі випробовуються таким способом усі коліна по черзі. Другим етапом, після зняття вантажу, до обох тятив в середині середньої ланки прикладають вантаж 2 кН (200 кг) - вантаж допускається підвісити на середню сходинок.

3.10. При проведенні випробування приставної драбини, до одної не посиленої сходинок в середині прольоту підвішується вантаж 1,2 кН (120 кг). Після завершення випробування і зняття вантажу, на сходах і в місцях врізки їх в тятиву не повинно спостерігатися пошкоджень. Сходинок, при огляді яких виникають сумніви в їх міцності, повинні бути обов'язково перевірені додатково підвішуванням до них вантажу. Виявлені в процесі випробування несправності сходів повинні бути усунуті, після чого випробування повторюється у повному обсязі.

3.11. Драбини перед початком проведення випробування слід установити в робоче положення на рівній горизонтальній площині. Потім до не посиленої сходинок в середній частині сходів повинен бути підвішений вантаж 1,2 кН (120 кг). Якщо конструкція передбачає наявність сходинок на обох суміжних колінах драбини, то після випробування першого коліна слідом аналогічно випробовується друге. Якщо друге коліно не є робочим, а виконує лише функцію упору, то його випробовують вантажем 1 кН (100 кг), підвішеним до кожної тятиви в середній частині коліна.

3.12. Після закінчення випробування, його дата і результати, а також результати періодичних оглядів, повинні бути зафіксовані в журналі обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристосувань.

3.13. За правильність ведення та зберігання журналу обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристосувань, наказом повинна бути призначена відповідальна посадова особа.

4. Вимоги до засобів індивідуального захисту від падіння з висоти

4.1. До засобів індивідуального захисту від падіння з висоти належать:

- запобіжні пояси, що відповідають ГОСТ Р 50849-96, ГОСТ 12.4.184-95;
- уловлювачі з вертикальним канатом або іншими пристроями;
- канати страхувальні по ГОСТ 12.4.107-82;

- каски будівельні по ГОСТ 12.4.087-84.

4.2. На засоби індивідуального захисту від падіння з висоти повинні бути наявні сертифікати якості. Використовувати засоби індивідуального захисту, на які загублена технічна документація, суворо забороняється.

4.3. Вибір засобів індивідуального захисту необхідно проводити з урахуванням вимог безпеки для кожного конкретного виду робіт. При виборі засобів індивідуального захисту важливо враховувати конкретні умови, вид і тривалість впливу небезпечних і шкідливих виробничих факторів.

4.4. Працівникам слід правильно використовувати надані в їхнє розпорядження засоби індивідуального захисту.

4.5. Крім зазначених вище, працівники для безпечного виконання робіт на висоті можуть забезпечуватися додатково:

- спеціальним одягом, залежно від впливу шкідливих виробничих чинників;
- захисними окулярами, щитками або екранами для захисту очей і обличчя від пилу, яскравого світла тощо;
- захисними рукавицями, захисними кремами та іншими засобами, що використовуються для захисту рук;
- спеціальним взуттям відповідного типу при ймовірності отримання травм ніг;
- засобами для захисту органів дихання відповідно до виконуваних робіт;
- запобіжними поясами з незалежно закріпленими стропами для забезпечення захисту працівника від падіння з висоти;
- сигнальними жилетами при необхідності виконання робіт у місцях руху транспортних засобів.

4.6. Працівникам, які мають зір з відхиленням від норми, повинні видаватися захисні окуляри, конструкція яких передбачає спільне застосування з коригуючими окулярами.

5. Організація роботи та організація робочого місця

5.1. Відповідальність за правильність організації роботи на висоті несе заступник директора з адміністративно-господарської роботи.

5.2. При проведенні робіт на висоті, слід до початку робіт встановлювати огорожі і позначати межі небезпечних зон.

5.3. При необхідності організації робіт на висоті в місцях, де є рух людей, а огорожу встановити неможливо, необхідно призначати другого працівника для охорони місця проведення роботи з метою запобігання випадкових зіткнень із засобами підйому на висоту і виключення потрапляння людей до зони можливого падіння і відльоту предметів з висоти. Тому, до початку робіт необхідно визначити і позначити зону можливого відльоту падаючих предметів.

5.4. Сигнальне забарвлення інвентарних огорожень повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.4.026-76 - жовтого кольору.

5.5. На елементах конструкцій огорож повинні бути відсутні гострі кути, ріжучі кромки, задирки.

5.6. Отвори, в які можуть впасти працівники, до початку робіт слід надійно закрити, захистити і позначити знаками безпеки згідно з ГОСТ 12.4.026-76.

5.7. Не допускається проведення робіт на висоті у відкритих місцях при швидкості вітру 15 м/с і більше, а також при ожеледиці, грозі або тумані.

5.8. При виконанні робіт на висоті передбачається можливість проведення заходів щодо екстреної евакуації людей у разі виникнення пожежі або аварії.

Засоби оповіщення про пожежу повинні бути справними і достатніми для гарантованого оповіщення всіх працівників на робочих місцях, включаючи тимчасові.

5.9. При роботі на драбинах забороняється:

- працювати з приставних драбин, стоячи на сходинці, що знаходиться на відстані менше 1 м від її верхнього кінця;
- працювати з двох верхніх сходинок драбин, при відсутності у них перил або упорів;
- перебувати на сходах приставної драбини або драбини одночасно більш ніж одній людині;
- влаштовувати додаткові опорні споруди з підручних матеріалів (ящиків, бочок тощо) у разі недостатньої довжини сходів;
- робота з випадкових підставок (ящиків, бочок тощо), а також з ферм, крокв, підвіконь тощо.

5.10. При необхідності виконання навіть короточасних робіт з приставних сходів на висоті 1,3 м і вище, обов'язково використовувати запобіжні пояси. До початку роботи працівники повинні бути проінструктовані, де і яким чином слід підніматися, до чого виконувати кріплення карабінів запобіжних поясів.

5.11. На час робіт на висоті, рух людей вниз слід заборонити і огородити небезпечну зону на відстань не менше 0,3 висоти сходів, лісів або риштування і позначити знаками безпеки.

5.12. Не дозволяється виконувати зварювальні роботи, роботи із застосуванням електрифікованого, пневматичного, піротехнічного інструменту на переносних сходах і драбинах. Виконання таких робіт необхідно проводити тільки з лісів, риштування або драбин з верхніми площадками, які мають перильне огороження.

5.13. Драбини слід використовувати такі, конструкцією яких забезпечено наявність пристосувань (крюков, ланцюгів), які не дозволяють їм мимовільно розсуватися під час роботи. Ухил драбин повинен бути не більше 1:3.

5.14. При проведенні робіт з приставних сходів у місцях зі жвавим рухом людей або транспортних засобів, для попередження можливого її падіння від випадкових поштовхів, незалежно від присутності на кінцях сходів наконечників, місце її установки слід огороджувати або охороняти. У випадках, коли неможливо забезпечити закріплення сходів при установці їх на гладкій плитковій підлозі, біля її основи необхідно стояти працівникові в касці і утримувати сходи в стійкому положенні. В інших випадках утримувати від падіння сходи вниз руками забороняється.

5.15. Встановлювати сходи на щаблі маршової сходової клітки категорично заборонено. У разі необхідності на сходових клітках мають бути споруджені риштування.

5.16. При переміщенні драбини удвох, слід нести її наконечниками назад, попереджаючи зустрічних про обережність. При переміщенні драбини одним робочим, вона повинна знаходитися в похилому положенні так, щоб забезпечити підведення її переднього кінця над землею не вище 2 м.

6. **Вимоги безпеки перед початком роботи на сходах**

6.1. Контроль за станом сходів і драбин у структурному підрозділі здійснює заступник завідувача з адміністративно-господарської роботи або завгосп,

відповідальний за безпечне виконання робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті.

6.2. Перед початком роботи працівник має оглянути засоби підйому на висоту. Огляд сходів і драбин безпосередньо перед їх застосуванням слід виконувати без записів в журналі обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристосувань. При виникненні сумнівів у їх справності, повинен залучатися відповідальний за охорону праці.

6.3. Використання засобів, призначених для підйому на висоту, не за прямим призначенням суворо забороняється. При необхідності виконання таких дій, після їх виконання повинні бути організовані позапланові випробування засобів підйому на висоту із записом в журналі обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристосувань.

6.4. Зберігання засобів підйому на висоту повинно забезпечувати їх збереження та можливість запобігати несанкціонованого використання.

6.5. До початку роботи слід переконатися в стійкості засобів підйому на висоту, переконатися за допомогою огляду і випробування, що драбина не може зісковзнути з місця або бути випадково зрушена.

6.6. Верхню частину сходів необхідно надійно закріпити за стійкі елементи конструкції з метою недопущення зміщення їх верхнього кінця.

6.7. Всі засоби індивідуального захисту перевіряються на справність шляхом зовнішнього огляду до початку виконання роботи. Виконання робіт працівниками, які не мають належних засобів індивідуального захисту або з несправними засобами індивідуального захисту, заборонено.

7. Вимоги безпеки під час роботи на висоті

7.1. У залежності від виду виконуваної роботи на висоті, робітнику слід дотримуватися вимог правил використання індивідуальних засобів захисту і вживаного устаткування та інструменту.

7.2. Під час роботи на висоті необхідно суворо дотримуватися режиму праці та відпочинку, встановлених правилами внутрішнього трудового розпорядку.

7.3. Роботи з проведення очистки вікон, плафонів, світильників, світлових ліхтарів тощо, які виконуються на висоті, належать до робіт з підвищеною небезпекою та повинні забезпечуватися:

- вибором миючого засобу;
- способом проведення очищення (сухий, напівсухий, мокрий);
- вибором методів захисту скла від агресивних забруднень;
- вибором методу виконання очищення (ручний, механізований);
- вибором засобів і способів доступу до об'єкту робіт (риштування, ліси, драбини з робочою площадкою);
- організацією робочого місця;
- вибором спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту.

7.4. Запобіжні пояси, каски та інші засоби індивідуального захисту, слід видавати працівникам з очищення вікон виключно у відповідності з умовами виконання роботи.

При зміні технології роботи, обладнання, пристосувань чи інструментів, миючих засобів і інших факторів, здатних вплинути на безпеку праці, при виникненні порушення вимог охорони праці або перерві в роботі більше 60 календарних днів (для робіт на висоті - понад 30 днів) працівники з очищення вікон повинні знову отримати

інструктаж (позаплановий) з оформленням його в журналі реєстрації інструктажів на робочому місці.

7.5. При протиранні скла на висоті, необхідно виконувати вимоги, що містяться в цій інструкції з охорони праці при роботі на висоті та в інструкціях з охорони праці за суміщенням професій або видами робіт у структурному підрозділі, дотримуватися режиму праці в холодну пору року при роботі на відкритому повітрі, встановленого правилами внутрішнього трудового розпорядку. Проводити протирання вікон на висоті допускається виключно в світлий час доби.

Головними небезпечними факторами при виконанні робіт на висоті з очищення вікон є:

- можливість отримання травм при падінні з висоти;
- небезпека отримання порізів об гострі краї віконних плетінь і дефекти скління (тріснуте та слабо закріплене скло);
- вплив несприятливих метеорологічних факторів під час роботи (вітрові навантаження, вплив негативних температур);
- вплив шуму, вібрації.

7.6. При протиранні вікон на висоті працівникові необхідно:

- суворо виконувати ту роботу, яка була йому доручена;
- до виконання роботи приступати виключно після перевірки справності засобів підйому на висоту і роботи на висоті, а також, переконавшись шляхом зовнішнього огляду у справності засобів індивідуального захисту, запобіжних пристроїв та інструменту;
- при загрозі життю та здоров'ю слід негайно припинити роботу;
- негайно доповідати організатору робіт або керівнику структурного підрозділу про нещасні випадки, що сталися під час проведення робіт, а також про небезпечні ситуації, в наслідок яких вони можуть статися;
- кріплення запобіжного пояса слід проводити тільки за елементи конструкцій у місцях, зазначених організатором роботи;
- по можливості доповнити і посилити засоби індивідуального захисту або засоби страховки, якщо використовуваний за попереднім планом робіт комплект захисту виявляється недостатнім;
- під час виконання роботи суворо дотримуватись вимог інструкції з пожежної безпеки.

Під час очищення та протирання скла на висоті, працівникові суворо заборонено:

- виконувати роботи одночасно на двох рівнях, щоб уникнути падіння засобів роботи;
- скидати вниз з висоти предмети;
- протирати зовнішні площини скла, висунувшись з відкритих кватирок і фрамуг;
- вставати на віконний відлив;
- доторкатися руками або засобами виконання роботи до зовнішньої електропроводки;
- протирати скло з локальним різким натиском на скло або поштовхами;
- використовувати миючі засоби для протирання скла з порушенням інструкції з пожежної безпеки та виробничої санітарії.

7.7. При виконанні інших робіт на висоті, слід виконувати ті самі вимоги безпеки при організації і виконанні робіт, що і для робіт під час протирання вікон.

8. Вимоги безпеки після закінчення роботи

8.1. Прибрати засоби виконання роботи, огорожі та засоби підйому на висоту до передбаченого для їх зберігання місця.

8.2. Прибрати засоби індивідуального захисту та допоміжний інструмент.

8.3. Ретельно вимити руки.

9. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

Згідно з інструкцією з охорони праці при виконанні робіт на висоті При виявленні несправностей інструменту і обладнання, чи створення аварійної ситуації при виконанні робіт, необхідно:

- негайно припинити роботу;
- попередити оточуючих про небезпеку;
- негайно повідомити керівнику про небезпеку, сприяти усуненню аварійної обстановки;
- надати першу долікарську допомогу потерпілому, викликати швидку допомогу або вжити заходів щодо транспортування його до медичного закладу.

Інструкцію розробив інженер з охорони праці

Марущак С.А.